

पुर्खा दयक तकगु सम्पति, भीगु कला व संस्कृति
पिकाक-स्वप नगरपालिका

नेपाल संवत् १९३९ थिलागा/२०७५ पुस १५ / 2018 December/ ल्या:४, दाँ:१

जे.भी. स्तालिन

; DkfbSlo

स्थानीय स्वायत्तता याता हस्तक्षेप (क्वत्यलेगु) यायमज्यू

संघ, प्रदेश व स्थानीय तहया कर्मचारीत उखेंथुखें छ्वयो समायोजन यायगु जक सरकारं अध्यादेश जारीयात । दुई तिहाई अथे धायगु स्वब्व खय् नेब्व बहुमत दःम्हा नेकपाया सरकारं संसद अधिवेशन सुरु जुय छुं दिन न्हयो अध्यादेश जारी यागु खड राजनीतिज्ञ व संविधानविदत छक्क जुयो च्वंगु दः । संसदता मिखापीक छाय् अध्यादेश जारी यायमाला ? सकसिनं थव न्हयसः तयो च्वंगु दः ।

अध्यादेश जारी याय् धुनेवं समायोजनय् लापुं कर्मचारीत व स्थानीय तहया कर्मचारीत फुक्कसिनं आन्दोलन यात । निजामती कर्मचारीत प्रदेश वा स्थानीय तहखय् वांसां लिपा सचिबतक वाने दयमागु ब्यवस्थाया माग याड च्वंगु दःसा स्थानीय तहया कर्मचारीत थः पिन्ता मेपुं कर्मचारीत स्वयो पाकः ब्यवहार याड च्वंगु विभेदया विरुद्धय ल्वाड च्वंगु खः । अध्यादेशं निजामती कर्मचारीत ५ दा स्वयो अप्वः ज्यासापिन्ता छगू तह वृद्धि यायगु व डादा स्वयो म्हव जूपिन्ता ग्रेडवृद्धि यायगु सुविधा बिल तर स्थानीय निकायया कर्मचारी तयता थव सुविधा मरु । संघ, प्रदेश वा स्थानीय न्हयागु हे थासय् ज्या सानिपुं कर्मचारीत थजु अपुं राष्ट्रसेवक हे खः । बैधानिक रुपं वहेतु तहया राष्ट्रसेवकतयता छुं छुं हे पाकय् मज्यु । विभेदयायमज्यु राज्यं उथिंखाड ज्या सानेमः । व्यवहार याय् मः ।

अःतक स्थानीय तहं थःता मःगु जनशक्ति थमनं हे तयो वयोच्वंगु खः । कर्मचारीत करारं तयगु अस्थायी तयगु नपां स्थायी यायगु ज्या स्थानीय तहं यड वयो च्वंगु खः । तर संघीयता कार्यान्वयन (छय्लेगु) इवलय् स्थानीय तहता मःपुं जनशक्ति नपां केन्द्रहे छोयोहयगु याय् तांगु दः । थव स्थानीय स्वायत्तता क्वतेलेगु ज्या (हस्तक्षेप) खः । थवज्या स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ स्वयो नं प्रतिगामी खः । क्वहयोंगु खः । संघीयताया भावना व संघ, प्रदेश व स्थानीय सरकार फुक्क थःथःगु थासय् स्वतन्त्र खः । सुंसुयागुं अधिनय् च्वने म्वः । नेःपया संविधानया मतिया अखः छुं नं खाँ ज्या जुय फैमखु । संविधानया भावना विपरित ज्यासानेगु अधिकार सुयातां मरु । फुक्कज्या केन्द्रहे यायगु खःसा संघ छाय् माला ? उकिं संघीयता खाँखय् मखु ज्याखय् छय्लेमः । गुकिं संघीयता हज्याड वाने फै ।

पिकाक- स्वप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकबञ्जार/थाकू-भक्तपुर अफसेट प्रेस
फोन ल्याः - ०१-६६१००९६, ई-मेल - bhaktapurmuni@gmail.com

जे.भि. स्तालिन : (१८७८-१९५३) यागु बःचा हाकगु जीवनी

(का. रोहितं च्वया द्यूगु 'स्तालिनया जीवनी' खय् आधारित)

रुसया तिफलिसया गोरी धायगु शहरे २१ डिसेम्बर १८७९ खुन्हुँ स्तालिनया जन्म जूगु खः । वयकया मांयागु नां एकातेरिना खः सा बौयागु नां जूगुशबिली खः । तस्कं धर्मात्माम्हा एकातेरिनां थः च्वडागु गामय् स्कूल मरुगुलिं गोरी धायगु शहरय्यंक ६ दा दःम्हा स्तालिनयाता धार्मिक स्कूलय् भर्ना यात । मचाबलय् वयकया नां शो-शो खः ।

तस्कं मेहनतीम्हा शो-शो (स्तालिन) गरिबकुलय् जन्म जूगुलिं नय् त्वनेया समस्यां तस्कं गांसिम्हा नपां इलय् ब्यलय् बिरामी नं जुइ । मांया तस्कंयोम्हा शो-शो बौम्हासिया अप्वः ब्वंकेगु स्वयो लकां सुयगु ज्याखय् हे ब्वड् यंकेंगु मति तै । वयक ११ दया बैसय् थः बौ मदय्धुकं वयकया मांयाता काय् गथे ब्वलांकेगु धायगु पीर जुल । अले वयकया मां एकातेरीनां सुज्या सुयगु ज्या याड् परिवारया त्वा चूलाकेगु याड्दिल । उब्ले शो-शो या नां स्तालिन तल ।

१८९४ स स्कूलय् ब्वने सिधय्क १५ दया स्तालिन तिफलिसया छगू धर्मशास्त्रया स्कूलय् भर्ना जुल । व छगू राजधानी जूगुलिं आना थीथी कारखाना नपां मजदुर आन्दोलनया विकास जूगु थाय खः । आनाया स्कूल, कलेजय् थीथी राजनीतिक खॉ ल्हाइगु व क्रान्तिया वहस याइगु थाय जुल ।

स्तालिन ब्वनिगु स्कूलय् नं

समाजवाद व क्रान्तिया खॉ ल्हाइपुं विद्यार्थीतयगु छगू पुचः दः । गुकि स्तालिन नं सदस्य जुयो कार्लमार्क्स व कम्युनिष्टतयगु विषय ब्वनेगु छलफल यायगु याड् दिल । लिपा वयक वहे सूचुक (गुप्त अध्ययन) ब्वनेगु पुचः या नेता जुयो दिल । १७ दँया स्तालिनया ध्यान अप समाजवाद व क्रान्ति पाखे क्वसाल । वयकलं कार्लमार्क्सया 'पुँजी' अले कम्युनिष्ट पार्टीया घोषणापत्र व कम्युनिष्ट विचःया साफुत ब्वड् दिल । १६ दँया इलय्हे वयक जर्जियाली सामाजिक जनवादी मजदुर पार्टीया सदस्य जुयो द्यूगु खः । उगु पार्टी यायगु नां लिपा 'कम्युनिष्ट पार्टी' तल ।

थ्वहे पार्टी नपां स्वापुतयो मार्क्सवादया प्रचार प्रसार यायगु भवलय् वयकं लेनिनया नरोदनिकवादया विरुद्धय् च्वया द्यूगु 'कानुनी मार्क्सवाद' व 'अर्थवाद'

धायगु च्वसु ब्वड् दयूसेली उकिं प्रभावित जुयो लेनिननपां स्वापु तयगु मति तयो दिल ।

उगु इलय् रुसय् तस्कं अत्याचारीम्हा जुजु जारं राज्ययाड् च्वंगु खः । चिच्याहांगु देशय् हमलायाड् लुटेयाइम्हा अले थःगु देशय् तस्कं शोषणयाइम्हा जारया विरुद्धय् कम्युनिष्टतयसं विरोध याड् वगु खॉ स्तालिनता तस्कं यो । शोषणं मुक्त जुयगु खॉ कम्युनिष्टतयगु च्वसु व कार्लमार्क्सया साफुखय् च्वयो तैगुलिं स्तालिनं तस्कं ध्यान तयो अजगु साफु ब्वड् दिल । १९ दँया इलय् मजदुर संगठनय् ज्या साँ सां थःता थीथी सैद्धान्तिकरूपं स्यल्लाम्हा मार्क्सवादीया रूपय् म्हासिइके बिल । जार सरकारया गुप्तचर तयसं सिइक वयकया कोठाय् खान तलासी कःबले कार्लमार्क्सया सफु लुयो वगुलिं १८९९खय् वयकयाता स्कूल पितिन । वयक सच्चाम्हा क्रान्तिकारी जूगुलिं छतिहे मग्यासँ जार सरकार ल्यथानेगु व क्रान्ति सफल याय्त निरन्तर ज्या साड् दिल । आखः ब्वंकेगु अले अड्डाय् कारिन्दाया ज्या साड् बहनी-बहनी मजदुर संगठनय् ज्यासानेगु इवलय् चिच्या चिच्याहांगु सुधारया खॉ ल्हाइपुं नपां ल्वा ल्वां हज्याड् च्वंगु इलय् सन् १९०० खय् लेनिनया इस्क्रा (फिलिंगो) मिगुली नांया पत्रिका प्याहाँ बल । उकिया बिचः नपां थः गु बिच मिले जूगुलिं वयक नपां सतिकेगु बिचः यात । वयकया न्हयलुवाय् १९०१ अप्रिल २२ खुनुं मजदुर

तय्गु जुलुस पिकगुयाता लेनिनया इस्क्रा पत्रिकां च्वछाय्बहगु ज्या दक च्वत । अब्ले जार सरकारं स्तालिनयाता मिखालय् वांगु धु भः पियो ज्वनेगु कुत यासेलिं वयक भूमिगत जुयोदिल । अले केत्सिभेली नपां मिले जुयो १९०१ सेप्टेम्बरय् संघर्ष (ब्रड्जोला) धाय्गु पत्रिका पिथाड मजदुरतय्ता वैज्ञानिक समाजवादया खाँ कानेगु उद्देश्य तल । थःगु हे गुप्त छापाखाना दय्क पर्चात पिकायो जनतातय्ता सचेत यायां वाना अले ९ मार्च १९०२ खुनु बाटुमय् छगू स्यल्लागु जुलुस वय्कया नेतृत्वखय् पिकाल । गुकिं तंभव्यकम्हा जार सरकारं स्तालिनता ज्वड जेलय् कुन । जेलय् दुने नं वयकं क्रान्तिकारी गतिविधि न्ह्याकतुं यंकल । १९०३ खय् वयकयाता कालापानीया जेल सजाय बिल । लेनिनया पौकाथं आनानं विसेवयो जनताया दशवीवाड क्वातुगु संगठन दयकल । वयकलं च्वापुक मजुसैं जुयमःगु अले लेनिनया 'छपला हःने नेपाला लिने' नांया साफु ब्वनेता नं अनुरोध याड दल । १९०५ जनवरी ९ आइतबार खुनु सरकारी दलाल तय्गु नेतृत्वखय् ग्यापोन मजदुर आन्दोलन न्ह्याकल । जार सरकारं यक्व मजदुरतय्ता स्यात । थुकिता 'आइतबारे हत्याकाण्ड' जक धाइ । अले सरकारी दलाल तयसं सरकारनपां सम्भौता यात । स्तालिनं थुकिता तस्कं घृणा याड दल ।

उब्ले रुसया सामाजिक जनवादी पार्टी दुने क्रान्तियाय्मःपुं बहुमत पक्ष (बोल्शेविक) व सम्भौता याय्मःपुं (मेन्सेविक) अल्पमत पार्टी खाने दत । आइतबारे हत्याकाण्डया बदला काय्गु मतिं बोल्शेविक तयसं सशस्त्र आन्दोलन हज्याकल । क्रान्तिया मिब्वाला देशय्डांक च्याड च्वन । १९०५ खय् स्तालिन

फिनल्याण्डय् भ्नायो लेनिननपां खँल्हाबल्हायाड कानुनी व गैरकानुनी संघर्षया नीति तयार याड दल । स्तालिनं अराजकतावाद या समाजवाद धाय्गु च्वसु च्वयो जनतातय्ता सचेत याड दल ।

१९०८ खय् स्तालिनता ज्वड जेलय् कुन । उकिं लिपा वयक बाकु भाल । १९१० खय् चेकोस्लोभाकियाय् जूगु खुकगू सम्मेलनं स्तालीनया न्ह्यलुवाय् केन्द्रीय समिति (मु गुथिं) निस्वान । अ. बोल्सेविक पार्टी नां तयो कानुनी व गैरकानुनी संघर्षयाय्गु खाँ क्वजिकल ।

उब्ले सुनखानी ५०० म्हा मजदुरत स्यागुया विरुद्धय् स्तालिनं ८ लाख ५० हजार मजदुरतय्गु हडतालया नेतृत्व याड दल । थजगु इलय् प्रतिक्रियावादी अभ् तस्कं प्रतिक्रियावादी संस्था दः सां अजगु संस्थाय् नं द्रहँवाड क्रान्तिता ग्वाहाली यायफै धाय्गु नीति ज्वड प्रतिक्रियावादी तय्गु चुनावय् नं भाग कायो क्रान्तिया निंतिं छयलेमः धाय्गु विचः प्वंक दल । उब्ले लेनिनया निर्देशनय् प्राब्दा (सत्य) नांया पत्रिका पिथान ।

१९१४ खय् न्हापांगु विश्व युद्धखय् रुस व जार थाय् थासय् बुसेलिं त्यागु राज्यता धेवा (क्षेतिपूर्ति) पुलेता जनतातय्के यक्व यक्व कर काकल । उकिया विरुद्धय १९१७ जनवरी महिना जार सरकारया विरुद्धय विशाल जुलुश न्ह्याकल । सरकारी सेनाया हतियार लुटेयाड सशस्त्र आन्दोलन न्ह्याकल । जार सरकारं गोली कय्केगु आदेश ब्यूसां सेना माने मजुसैं २७ फेब्रुअरी खुनु ६० हजार सेना जनता नपां मिलेजुवल । जारया मन्त्रीतय्ता ज्वडहल । क्रान्तिकारीतय्ता जेल मुक्त यात । जार तन्त्र खत्तम जुल । तर पुँजीपतितय्सं सत्ता कब्जायात थुकियाता

'फेब्रुअरी क्रान्ति' धाइ ।

लेनिन निर्वासनं अले स्तालिन कालापानीं ल्याहाँ भ्नायो बोल्सेविक पार्टी पुँजीवादी क्रान्तिया समाजवादी क्रान्तिखय् हिलेगु गुकिं जनताया व्यवस्था ह्यगु खाँ क्वजित । १८ जुन खुनु लेनिन स्तालिनया निर्देशनय् पेट्रोगार्डय् ४ लाख मजदुर जुलुस पिकगुलि पुँजीपति सरकारं गोली कय्कल । नपां लेनिनयाता राजद्रोह मुद्दा चलेयासेलिं जनता भन आक्रोसित जुयो पुँजीवादी सरकारया विरुद्धय् संघर्ष न्ह्याकल । स्तालिनया नेतृत्वखय् सरकारी अड्डा, अफिसत कब्जायात । पेट्रोगार्डया सिपाहीतय्सं पुँजीवादी मन्त्रीतय्ता ज्वड हल । देशया अप्वः थासय् जनतां कब्जायात । पुँजीवादी सरकारनं खत्तम जुल । १९१७ अक्टोबर या उगु क्रान्तियाता 'रुसी अक्टोबर समाजवादी क्रान्ति' जक धाइ । लेनिन या नेतृत्वखय् मन्त्रीपरिषद् दय्कल । थाय्थासय् समाजवादी क्रान्तिया धोका विडपिन्ता स्तालिनं दबेयायां समाजवादयाता म्वाकल । उकिं लेनिनं वय्कता 'लाल भण्डा' या पदवी बियो दल । १९२२ खय् स्तालिन पार्टीया महासचिवखय् ल्यल । नेम्हासिया सल्लाहं लाल सेना दय्कल ।

१९२४ जनवरी २१ या दिनसं लेनिनया मृत्यु जुयधुंक थाय्थासय् बुखाटिन, त्रात्स्की थजपुं धोखेवाजपिस समाजवादी क्रान्तियाता ध्वस्त याय् तांसां अजपिन्ता असफल यायां स्तालिनया सबल नेतृत्वखय् रुस साम्राज्यवादी विरोधी शक्तिया रुपय् धस्वाकल । वयकलं अन्तर्राष्ट्रिय कम्युनिष्ट आन्दोलनया संरक्षणं याड दल । सन् १९५३ मार्च ९ खुनु वयकंश्व संसार त्वत दल ।

चिनियाँ मिसामचातय्गु स्थितिया विषयलय् !

नेमकिपाया नायो भाजु नारायणमान बिजुक्छें (रोहित)

स्वास्थ्य निवासय् स्वास्थ्य भिकेता वपुं चिनियाँ मिसामचात व मिजंमचात थी थी स्वभाव याय्पुं खाने दः । गां-गामं वपुं मिसामचा व मिजं मचात लिभालय् ज्यासाड वपुं व फय् नपां ल्वाड ज्यासाड वपुं जुगुलीं तस्कं बल्ला खानेदः । मिसामचात छज्वरागु वसं पुड वपुं साँ च्याड तःपुं समायाड मवसां स्वय्ज्युगु ज्युखं बल्ला खाने दः । सहरया मिजंमचा गांसीजुसां म्हा तःहि खाने दः । अथे हे मिसामचा भन धेपचा गाँसिचा खाने दःसां कतामारीथें बांला ।

ताः तापागु गामं वपुं मिसामचा व मिजं मचातय् बयाय् ज्यायाय् मालिगु भलिबल, बास्केटबल म्हितेगु व अकर्डिङ्ग (ल्हानेमालिगु भ्यातुगु बाजा) थाय् यो सा सहरं व पुं मिजं व मिसामचातय् टेबुलटेनिस म्हितेयो अले भ्वाइलेन (बेला) गितार व अजगु चिच्यान्हांगु बाजा थाय् यो ।

गामय्न् वपुं मिसामचात सोभा, सिधा, सरलनपां मेपिन्ता अभिवादनयाड न्ह्येल न्ह्येल खाँ ल्हाड बिदा फ्वड वानि । सहरया मिसा-मिजं मचात चञ्चल, छालेग्यःपुं अले हिसीदय्क

खाँल्हाय्सःपुं जुगुलिं अजगु ज्याखय् अपुं हःने ला ।

जि (नारायणमान बिजुक्छें) धःसा ई मिलेजुलकिं वपुं चिनियाँ पासापुं नपां आनाया किसानतय्गु जीवन, कम्युन व बुँज्याया विषयले खाँ न्यनेगु जुल । अपुंमध्ये म्होजक मनू अंग्रेजी सःपुं जुगुलिं छम्हा भाय् हिलिम्हा दोभाषेया ग्वाहलीं सहरया चिनियाँ पासापिन्के चीनयाय्गु इतिहास, चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी व राष्ट्रिय-अन्तर्राष्ट्रिय साम्यवादी सिद्धान्तनपां नेपः व चीनयाय्गु स्वापुया विषय ब्वनेकाने नपां खँल्हाबल्हानं याय्गु ।

उब्ले (थंस्वयो ६० दा न्ह्यो) भ्नीगु नेपाः देशय् मिसामचातय्सं साइकल गःगु मखाडागुलिं चीनय् मिसामिजं नपां छगूंतुं साइकले च्वड वांगु खाडाबले अचम्ब जुयो स्वयो च्वनेगु । बंगाली व नेपाली मिसा-मिजंमचा मिलेजुयो उब्लेया चिनियाँ मिसा मचतय्गु अवस्था विषय सिइकेगु मतिं स्वास्थ्य निवासया प्रशासननपां स्वापु तया । छवः (हप्ता) लिपा २ ता इलय् निसैं ४ ता इलय्या नेघौ ई नपा लाय्ता क्वजिकल ।

जि (रोहित) नपां खँल्हाय् मंदय्कपुं मिसामचा व मिजं मचातय्सं बःचाधांगु खाँगवः धुकु व विश्वकोश (Encyclopedia) थजगु सफु ज्वड वैगु । उकि नेपःयाय्गु भूगोल, इतिहास, अर्थतन्त्र, राजनैतिक दलतय्गुबारे, संसद, नेपाल चीन मैत्री संघ नपां थी थी नां जपुं व्यक्तित्व पिनिगु म्हासिइका आदि च्वयो तःगु जुयो च्वना । भ्नीके थौं तक नं अजगु (विश्वकोश) साफु मरुनि । भ्नीगु एकेडेमी थुखेपाखे ध्यान तःगु खाने मरु ।

चिनियाँ मिसाखलःया छम्हा मुगुथिया नेतृ महिला विभागया छम्हा प्रतिनिधिं नेम्हा ग्वाहालिमिपुं नपांतयो नेम्हा नेम्हा नेपाली व बंगाली मिसाचा

मिजंचात च्वड खँलाबल्हा जुल । चिनियाँ मिसाखलःया नेतृ पुलांगु चीनय् मिसातय्ता तस्कं थाकुगु, अमिगु स्थिति तस्कं कनाचायपुगु, छुंहे अधिकार मरुपुं मनूया ल्याखय्हे मलापुं दुःखी मनूत दक कडदिल । सामन्ती व्यवस्था व उपनिवेशवादी समाजंयाड अमिगु दुःख मतांगु खाँ ब्याक दिल । सन् १९४९ जनवरी लिपा गणतन्त्र चीन सरकार निस्वाने धुंक मिसातय्गु मुक्तिया नितिं चिनियाँ मिसा खलःयाता चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी छगू खेसा दय्केता सल्लाह बिल । उगू इलय् दय्कगु उगू विधेयक लिपा चिनियाँ इहिपाया कानूनकाथं पारित जुल ।

उगू इहिपाया कानूनअनुसारं मिसामिजं नेम्हासिया राजीबार्जीजक इहिपा जुयफैगु, दशवी सुनं हेय्क, मखुगु खाँ ल्हाड, भ्नाड्गलाड लाखादां कायो, जालय्लाक इहिपा याकगु सिल धःसा तः न्हांगु सजाय जुइगु जुल । अले थःवं क्यंपुं (हाडनाता) डाक्टरं सिफारिस मयापुं ल्वय् दःपुं नपां ब्योह मजुइगु लिपा छुंजुयो च्वनेमफयो वपुं मिसामिजं नेम्हां नपां तयो ज्यूछिं ज्यूको मिले याड छ्वय्गु, मिसाचापाखेयाय्पुं मानेमजुसा पारपाचुकेयाड मचाखाचा दःपुं जूसा निश्चित उमेरय्तक मां-बवाया नातां अमिता नके त्वंके व ब्वंकेगु नपां लहियमःगु कानून दय्कल । अले विवाह दर्ता मयासैं मगागु नं नियम पास यात ।

अले मचाबलय्हे (बाल विवाह) इहिपायाड बियमरुगु, अनमेल (उमेर आदि मिलेमजुगु) विवाह, इच्छामदय्क जबरजस्ती इहिपायाड विय मरुगु नीति पासयात । थुकियाता मानेमयाइपिन्ता सजाय याइगु जुल । तर व्यवहारय् राजनैतिक, सामाजिक व साँस्कृतिक रूपं हज्याय् धुंकगु प्रान्त व थाय्या मिसामचा यक्व खाँ थू पुं व छाले ग्यःपुं जुगुलिं छपला हज्याइगु जुल । छाय्धःसा छुं नं देशय् फुक्क थाय् उत्तिं ग्यंक विकास जुइमखु । अथे जुगुलिं चीनेनं उकिया अपवाद मखु । सामन्तवादं क्वत्यल विकास जुयमफगु थासय् कोपुलांगु संस्कार व पुरुषअहंकारवादंयाड मिसामचात हचिलिगु यो ताय्कि मखु । अमिगु सल्लाहयाता

मिखुंचाहालां द्यो तुइ मखु धाधां सुनं मिजंतनपां खाँ छगू ल्हासां म्वःमरुगु शंका याइगु, मिसा धाय्म्हा लकां धायो तुति दःतले लकां यक्व दै धाधां क्वह्यंकिगु खाँज्या चीनय् नं दःधाय्गु खाँ थुइका ।

नेपःया न्हापांगु टेबुलटेनिसकासाया प्रतिनिधिमण्डलया नेतृत्व कमलराणां याड द्युगु खः । दक्षिण चीनया थाय् थासय् म्हेत म्हेतं पेकिङ्ग थेंबले बहनिया भवय (रात्री भोज) खय् जिमिता नं सःतल । कमलराणाया स्तरनपां ज्वः लाम्हा चिनियाँ मिसाखलया नेतृ छम्हा नं नपां दी ।

कमलराणा व मेपुं नेपाली व चिनियाँ कासामीपुं मित्रता (नेगू देयापासाथें) या खँलाबल्हा नपां प्याखं ल्हुयगुलि व्यस्त जुल । जि (नारायणमान बिजुक्छें) जि अजिया उमेरति थ्यंम्हा छम्हा मिसाखलःया नेतृ नपां चिनियाँ मिसातय्गु स्थितिया विषयल्य न्यनेगु मतिं खाँ छुडा । वयकलं जिता पुलांगु चीनय् मिसातय्गु अवस्थाबारे खाँ काड दिल । थःगु तुति क्यक्यं वयकं धायोदिल - न्हापा अःयाय्पुं मिसामचातय्ताथें जिमिता स्वतन्त्रता मरु । वयकं जिके छु नेपःदेशय् थजगु (पश्चिमेली) प्याखँ मरुला जक न्यड दिल । जिं मरु दक लिसः बिया । वयकलं छम्हा सहयोगी मिसा मचा सःत जिता प्याखं ल्हुयगु स्यड ब्यू धायोदिल । जिं थः प्याखं ल्हुय् मसयागु खाँ धाया । अले व मिसाचां जिं ग्वाहाली याय् दक धाल । पलखलिपाजिं व मिसा खलःया नेतृयाता धाया - 'थौं जिं दकले न्हापां प्याखं ल्हुय सय्का ।' वयक लय्तायो धायो दिल - पुलांगु चीनय् थजगु प्याखंया व्यवस्था मरु । अः थुकिता अन्तर्राष्ट्रिय प्याखं काथं जिमिसं डाल काया ।

लिपालिपा जिं चीनयाय्गु प्रतिनिधिसभा भवनयाय्गु तःतः न्हांगु ज्या भ्वःखय् चाउ एन लाइ व मे मे पुं नेता तः नं अफ्रिकी नेतृतनपां तस्कं सौहार्द्रपूर्वक लयलयतायो प्याखं ल्हूगु खाडा । अजगु लुमांके बहगु घटना व उब्लेया लकस (वातावरणं) या लुमन्ती अन्तर्राष्ट्रिय मित्रता लुमांसं वइगु जुयो च्वना ।

“स्तालिनया नेतृत्वं फासीवाद व नाजीवादता बुक्य् फःगु खः”

१३८ गूगु स्तालिनया बुदिया लसताय का.रोहितनपांया
सँल्हाबल्हा (सो. श्रमिक वा पौ)

न्ह्यसः समाजवादी सोभियत सङ्घया संस्थापकमध्येया स्तालिन गजम्हा नेता खः ?

लिस : का. जे.भी. स्तालिन सोभियत कम्युनिष्ट पार्टी (बोल्शेविक) या अथक (थाकु मचसें ज्या साङ् दीम्हा) संगठनकर्ता, मजदुर आन्दोलन व राष्ट्रियताया भावनां जःम्हा, वगु समस्यायाता बुद्धिमानी धंगं न्हंकेगु क्षमता दःम्हा मार्क्सवाद-लेनिनवादया बांलागु ज्ञान दःम्हा छम्हा सच्चाम्हा क्रान्तिकारी खः ।

लेनिन मदय्धुंक सोभियत सङ्घं व समाजवादया बल्लागु जग तय्गुलिं स्तालिनया तः हांगु लाहा दः । भूमिगत इलय वयक तस्कं रहस्य खाने दःसां सोभियत सङ्घया स्थापना लिपा वयक तस्कं सबल व्यक्तित्वया काथं म्हासिके फैं । साम्राज्यवादीतय्सं जःगवयो याकगु गृहयुद्धया सामना याय्गु इलय थजु वा मार्क्सवादी आर्थिक नीति दय्केगुली थजु खुल्ला वा गुप्तरूपं वयक फुक्क क्षेत्रय हचिल ज्यायाङ् दय्म्हा व्यक्तित्व खः ।

धर्म व जातीय राष्ट्रिय अहङ्कारवाद, क्वहयोंगु (संकीर्ण) राष्ट्रवादया विरोध व प्रजातन्त्रविरोधी व साम्राज्यवादी मतिं (उद्देश्यं) घ्वातुघ्वाङ् च्वंपुं फासिवाद व ‘राष्ट्रिय समाजवाद’ या नामय् समाजवादया विरोधी नाजीवादतय्सं न्ह्याकगु नेकगु विश्वयुद्ध जुइ धाय्गु संभावना खाङ् सोभियत सङ्घ व समाजवादता म्वाक तय्गु व अपुनपांया ल्वापु (आक्रमण) खय् अमिता बुकेगु फुक्क फुक्क ख्यलय् (क्षेत्रय्) वयक तस्कं सक्रिय व सफलम्हा व्यक्ति जुयो दिल ।

नेगूगु विश्व युद्ध खय् नेगू करोड रूसी जनताय्सं थःगु बलिदान बियो सोभियत रूस व समाजवादता म्वाकतल । सोभियत सेना, ज्यापु ज्यामि व फुक्क लागाया रूसी जनतात स्तालिनया नेतृत्वखय देया नीति समर्पित यात । उगू युद्धखय् भण्डै बच्छीस्वयो अप्वः पार्टी कार्यकर्ता सहिद जुल ।

स्तालिनथें ज्वम्हा नेताया नेतृत्व मरुगु जूसा सोभियत सङ्घं फासीवाद व नाजीवादतय्ता संसारं बुके मफैगु जुइ ।

न्ह्यसः नेपःया छुं छुं पत्रिकां नेतृत्वया स्वेच्छाचारी धाधां “स्तालिनवादी नेतृत्व” वा “स्तालिनवादी संगठनपद्धति” जक च्वागु खाँ खं धाथ्यें हे स्तालिन याता स्वेच्छाचारी नेतृत्व धाय् ल्वा ला ?

लिस : अज्ञानताया वास अध्ययन खः तर पूर्वाग्रह व दुराग्रहया वास मरु । अन्तर्राष्ट्रिय कम्युनिष्ट आन्दोलन व स्तालिनया बारे नेपालय् जक मखु पुँजीवादी विचः ‘या ख्यलय् अपलं भ्रम ब्वलांकेगु कुतः नपां पूर्वाग्रही व दुराग्रही विचः त प्वंक वयोच्वंगु खाने दः । फुक्क पुँजीपतितय्गु प्रचार मेदखे अले सोभियत प्रचार यन्त्रजक छेखलाक दुगुचाय्ता खिचाचा याय्गु प्रयास यागु खः । नेगूगु विश्वयुद्धखय् युरोप, अमेरिका व तेस्रो विश्वखय् सोभियत सङ्घयागु बलिदान नपां साहसया प्रशंसा व अभिगु बांलागु प्रभावं ग्याङ् पुँजीवादी त व साम्राज्यवादीतय्सं विश्व कम्युनिष्ट विरोधी शीतयुद्ध न्ह्याकल ।

साम्राज्यवादीतय्सं बांलाकहे थू कि स्तालिनया नेतृत्व सोभियत सङ्घे मरुगु खः सा प्रजातन्त्र व समाजवाद ल्यनिगु मखु । अथेजगुलिं खः गुं मखुगुं दोष तंयाहुलय् स्तालिनता कुबिङ्क समाजवादता साम्राज्यवादीतय्म्हा तहांम्हा शत्रु भःपियो मखुमखुगु खाँ प्रचार यात ।

थुकिया विषयलय् का. माओ त्सेतुङ् धायो द्युथें - “शत्रु विरोधयाइगु तहांगु खाँ मखु । गुकिं भी व अपुं अःपुक सिय् दै ।” समाजवादप्रतिया दृढ अडान, उपनिवेशवादविरोधी मुक्ति, व स्वतन्त्रता सङ्ग्रामया पक्षया हुनिं (कारण) स्तालिन साम्राज्यवादी तय्गु मिखाया धू जगु खः । तर, व्यवहारय् स्तालिन फुक्कसिया बिचःन्यनिम्हा खः । साम्राज्यवादी व

उपनिवेशवादीतयता भिं जुइकाथं ज्यायायगु मति दःपुं पार्टी दुनेया संशोधनवादी, त्रोट्स्कीवादी व आत्मसमर्पणवादी बिचः नपां सैद्धान्तिक संघर्ष याड दयूमहा सच्चांहा योद्धा खः ।

न्ह्यसः स्तालिन संसारय् पुँजीवादी बुद्धिजीवी व सञ्चारमाध्यमं कुँखिड तः म्हा व ममरुम्हा सोभियत नेतादक धःगुया कारण छु जुई ?

लिस : पुँजीवादी बुद्धिजीवीतयसं सोभियत सङ्घ व स्तालिनयाता तारिफ यायां हेय्क हेय्क क्वथलेतांगु खाँ स्तालिनं थुइकगु व थः गु अडानं हाम्बग्वःछिहे मच्यगुलिं लिपा विरोधय् वल । कम्युनिष्ट आन्दोलनया गलत तत्वयाता तारिफ याड 'फुट गर' या नीति ज्वड पार्टी तछयायगु कुतः यात । उकिंनं छु हे लगे मजुसेलिं व्यक्तिगत रुपय् स्तालिनया विरोध यात । पुँजीवादी बुद्धिजीवी तयगु मति अमिगु व्यवस्थाया आयु ताः हाकेगु हे खः । उकि नं अपुं सफल मजुसेलिं स्तालिनया विरुद्धय् वैगु छु आश्चर्यया खाँ मखु । संरा. अमेरिकी राष्ट्रपति रुज्वेल्ट मदय्धुक उपराष्ट्रपति त्रुमेनं राष्ट्रपतिया शपथ काल । उब्ले अमेरिकी प्रशासनं न्हम्हा राष्ट्रपतिता 'स्तालिनया बिचःखय् न्हयायमते' धःगु खाँ खं पुँजीवादीत वयकनपां गुलि सचेत धाय्गु खाँ सिय् द !

न्ह्यसः लेनिन मदय् धुकु स्तालिन नेतृत्वखय् मतगु जूसा सोभियत सङ्घ व विश्वया इतिहासय् छु गथे पाइगु जुई ?

लिस : संशोधनवादी व विश्वसघाटी सोभियत नेतातयसं याड हे सोभियत सङ्घ मल्यंगु खः । गुप्त दस्तावेज (सुचुक तयोतःगु गोप्य खाँ) प्याहाँ वसेलिं खाँ सियदयो वलकि संसारया खुब्वय् छव्व थाय् त्यल च्वंगु सोभियत रुस, संसारय् दकले न्हपां समाजवादी व्यवस्था हःगु देश, पेखेरं पुँजीवादी देशं घेरेयाड तःगु युरोपया दकले विकासजुगु देशता कःघाड यंकेगु चानचुनगु खाँ मखु । पार्टी दुने सिद्धान्तता विश्वासघाटयाड पार्टी व देशता मखुगु लॉपूड डाय्केता स्वइपू विश्वासघाटी मनूत नपां सैद्धान्तिक संघर्ष यायां विदेशी व शत्रुं लहिड तः पुं मसिइक दुने सुचुक च्वडच्वंपुं नेता व पार्टी तयसं सोभियत सङ्घया विरुद्धय् अनेक जः ग्वत । गुप्तचर विभाग परराष्ट्र मन्त्रालय व प्रहरी नपां तस्कं सक्रिय जुयो सेंकेगु ज्यासाड च्वन ।

उकिं स्तालिन नेतृत्व याड दयूबले सोभियत सङ्घयाता संसारय् दकले बांलागु बल्लागु औद्योगिक देश, विज्ञान व प्रविधिया देश व छगू तस्कं स्यल्लागु देशया रुपय् च्वन्ह्याकगु खः । दकले पुलांगु पुँजीवादी देशं ३०० दा व संरा. अमेरिकां २०० दा बिक यायमफगु उद्योग, विज्ञान व प्रविधि, समाजया विकास व शिक्षाखय् यागु प्रगति सोभियत सङ्घ ४० दाया दुने याड क्यंगु छु स्तालिनया बांलागु नेतृत्वया उपलब्धी मखुला ? धात्थं खय्क स्तालिन नेतृत्व मकगु जूसा नेकगू विश्वयुद्ध त्याके मफैगु जुइ । १९१७ या इलय् पेरिस कम्युनिष्ट स्वयो नेन्हुपेन्हु अपोः क्रेमलिनय् ह्योगु भण्डा (धवार्यँ) अप्व ब्वयो च्ववले वयक तस्कं सन्तोष जुयो दयूमहा मध्ये खः ।

न्ह्यसः विश्वयाता नाजीवादी व फासीवादी अत्याचारं जोगेयायता स्तालिनया नेतृत्व व लालसेनाया गजगु योगदान दः ?

लिस : विश्वयाता नाजीवादी व फासीवादी अत्याचारं जोगेयायता स्तालिनया नेतृत्व मरुगु खः सा सोभियत सेना दुनेदुनेया अन्तरध्वंश व पिनेया आक्रमणया कारणं अप्व हे क्षति जुइगु जक मखु उलिमछिं बलिदान नं सितिं वानिगु खः । बेलायतया प्रधानमन्त्री चर्चिलं आश्चर्य जुयो धायो दिल -“यदि मेगु ग्रहतनपां बैठक जुइगु खः सा पृथ्वीया नेतृत्वया नितिं स्तालिनहे पाय्छि (योग्य) म्हा मनू खः ।”

न्ह्यसः थःता कम्युनिष्ट पार्टी घाइपु गुलिं पार्टीया मनूतयसं स्तालिनता कुँखियगु व ब्थयो थुलिबांला, थुलीबांमलाजक प्रतिशतय् खाँ ल्हायगु याइपिन्ता छिं छुं धायो सम्भेयाय् फौ ?

लिस : सोभियत सङ्घ व सोभियत कम्युनिष्ट पार्टी दुने संशोधनवादी खुश्चेभ गुटं तस्सिकं कुँखिड च्वंगु इलय् थुगु खाँयाता कायो अन्तर्राष्ट्रिय कम्युनिष्ट आन्दोलनयाता ध्यान तयो चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी स्तालिनया नेतृत्वया प्रशंसा यात । तर मनू पूर्ण जुयन्हयोहे छुं नं बांलागु उद्देश्यं न्ह्याकगु छुं छुं ज्याया परिणाम बांमलाय् योगु नपां पार्टी दुनेया थीथी गुट ज्या याइगु इलय् गुलि नं मखु मखुगु खाँ पिकायो, ज्याखय् पंगः थांसा वा विश्वासघाट याड अनेक बांलागु ज्यानं असफल याड विइ । उब्ले अजगु ज्याखय् दोष

खानिगु स्वाभाविक खः। गथेकि किरोभया हत्याया ग्वसः दुनं दुनं ग्वयो च्वंगु खाँ थुङ्के मफगु हे जुल ।

थुजगु अनेकौ जः व मभिं मतिया मनूत नपां बचेजुयो देश व पार्टीता भिंक न्हयाक यंकेगु तस्कं थाकुगु ज्या खः । पूर्वी क्षेत्र भ्लादिवोष्टकया सेनाया नेतृत्व हिलेगु षड्यन्त्र जबले नं स्तालिनया बालागु नेतृत्वखं फासीवादीत असफल जुल । अः गुप्त दस्तावेजपाखें छुं छुं सत्यखाँत पिब्वयो हल । अज गुलि अजगुखाँ बाकी दः नि जुई । चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी व सोभियत कम्युनिष्ट पार्टी नपां चीन व रुसया उगु इलयया फरक बिचः, निर्माण व तर्कया लिधंसाय् जुयफ । नपां अन्तर्राष्ट्रिय मेमेपुं विदेशी प्रतिनिधिया प्रभावं निश्चित देशय् व्यावहारिक ज्ञान व अनुभव मदैगु स्वाभाविक खः ।

न्हयस : स्तालिन व त्रोत्स्कीया दथी धुधु खाँ मिलेमजुला ? त्रोत्स्कीपन्थी व खुश्चेमपन्थीतयसं ध्याय् स्तालिनया नेतृत्वयाता बदनाम याड जुला ? लिस : सोभियत कम्युनिष्ट पार्टी (बोल्शेबिक) या इतिहास ब्वड भीसं सिङ्के फः कि त्रोत्स्की दृष्टिकोण थातय् मलाम्हा (अस्थिर) नपां अव्यवहारिक मनू खः । सोभियत समाजवादया कमजोर इलयहे 'विश्व क्रान्तिया' नारा बियो युरोपय् क्रान्तियाय्गु धाधां आक्रमण याकेतांगु खः । गुगु ज्या सोभियत समाजवादं यागु जूसा बाँमलाक बुङ्गु निश्चित खः ।

अथेहे देश बचेयाय्मःगु इलय् उत्पादनयायमःगु, शान्ति

याय्मःगु इलय् युद्धया खाँ ल्हाय्गु, उद्योगधन्दाया खाँल्हातकिं पंगःथानेगु खाँ हयो सेंकेगु ज्या याड्म्हा त्रोत्स्की सोभियत समाजवादया नकारात्मक मनू जक सिय् दः ।

त्रोत्स्कीया ज्या खाँ खं साम्राज्यवादी देश त लय्ताइगु । उकिं त्रोत्स्की ह्योगु भण्डा क्वथय्ता ह्योगु भण्डा ब्वय्किम्हा मनू खः । खुश्चेभया संशोधनवादी विचाल साम्यवादय् मखु सोभियत सङ्घ व समाजवाद मदय्क छवत । गुकिं सोभियत सङ्घ १४/१५ गु टुक्रा जुल/गुकिया लिधंसाय् सुयागु नीति भिं सुयागु मभिं धाय्ता थाकु मजु ।

न्हयस : सोभियत सङ्घ क्वचा क्वचा याय् धुंकाणिं ताडवाँड च्वंगु दः । तयक ङ्हिया ङ्हियं लोकं ह्वाग्हा व्यक्तित्वया रूपय् म्हासिङ्क प्रशंसा याड च्वंगु दः । अः समाजवादी सोभियत सङ्घ निस्त्वानिगु संभावना गुलि दः ?

लिस : रुस पुँजीवादया व्यवस्थानपां अप्व गणतन्त्रखय् टुक्रा जुल । न्हापाया सोभियत सङ्घ व समाजवादी गणतन्त्रखय् ज्यापु ज्यामीया सोभियत सङ्घ व समाजवादयाता हाकनं लिफयड ह्यगुलि संघर्ष यात धःसा अले अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थितिनं अथे हे काथिछिड वान धःसा सोभियत सङ्घ व समाजवाद हकनं लिथ्वइगुलि शंका मरु । थ्व फुक्क व देशेया ज्यासाड नैपुं जनताया लाहातय् भरपरे जुइ ।

(चिवाखे)

‘देया ख्वः पा’

✦ आशाकुमार चिकंभञ्जार

‘A’ for Apple, ‘B’ for Ball- अपाखल्हें काचि अपा पुङ्कं पुङ्कं कल्पना आखः ब्वडतुं च्वन । मचाया ज्या स्वस्वं भत्तासाहु छक्क जुयो च्वन । अले थः काय् लुमांकल । ओहो ! लुमुगु फांगा दुने क्वाः क्वाःगु दुरु त्वंके तःम्हा थः काय्ता दकले थिकेगु स्कूले ब्वंक तयानं प्यंगः आखः सःगुमखु । आखः ग्वलं हिद्व स्वयो अपः तुत । नुगलय् मन्ह्यड व मचायाथाय् थिङ्क वयो वयाके न्यन । नानी छ छुकक्षाय् ब्वडच्वडागु ? वं निर्धक्क लिसः बिल, छगू कक्षा खय । अले थःम्हा मचा मेपिन्सं नुवातकिं खासाथें ग्वराचिनिगु लुमडवल । उब्लहे मचाया मां म्हा वयो मचाता छोम्हक

हकल । मथां यो धायां छु याड च्वडागु ? मचां हकनं अथेहे हाहां अपा पुङ्क हल ।

जिं मांम्हासिता धाया- ए तःजु, मचात्यता आपासिकं पुगाबलय् अथे ज्या सांकेज्युला ? वनं आखः ब्वने मः म्हासिता ! मांम्हासिं अः पुक लिस बिल । छुयाय् मचा गरिबया कुलय् जन्म जुल । अः डादा च्यादा लिपायां बियो छ्वय् जिल । अले...? साहुजीया मन थारान्हुल । म्हुतुसीहे गान । ज्यासाड च्वंम्हा मचा छक वाताहाँ च्वन । उब्लेहे समाजवाद उन्मुख संविधान जिगु हःनेनं छत्थुहे लज्याचायो क्व छुड वान ।

विकास निर्माणया फुक्क बजेट स्थानीय निकाययाता ब्यूसा जनतानपां स्वापु तयो जनताया ग्वाहालीं विकासया पला धिसिलाक हचिइके फै

खवप नपाया प्रमुख सुनिल प्रजापति

खवप नगरपालिकाया ६९ कगु स्थापना दिवसया लसतायु जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्वास्थ्यकर्मी नपां नगरपालिकायाता खाने दय्क व मदय्क ग्वाहालीयाड द्युपुं सकलसिता दुनुगलं निसैं भिन्तुना देछायो च्वडा । नगर व नगरवासीतयुगु भिं तुड मन क्वसायक ग्वाहाली याड वयोचवंगु ज्याखाँ कन्हेया दिनयुनं छतिं हे म्हव मजुइगु भलोसा कायो च्वडा ।

जनतां जिमिता त्याक छोगु नं दात्या दत । थुकिया दुने जनताया दश्वी बियागु बचं व घोषणापत्रया लिधंसायु छगू छगू यायां ज्या याड वयोचवडागु छिकपिसं ब्याक्क थू । जिमिगु लिधंसा जनता हे खः । ज्यासाड नइपुं ज्यापु ज्यामितयुगु भिं ज्याखयु जिपुं गुब्लें हे लिचिले मखु । अमिता त्वःफिकेगु ज्या

जिमिसं गुब्लें हे यायु फैमखु ।

थौया थव भिं दिननिसैं स्वदेशी व विदेशीतयुता ड्युडापा भ्यो दरबारयु दुने स्वयुगु व्यवस्था याडागु जुल । विदेशीतयुके धेबा नगर प्रदेश खयु कायु धुंगुलिं निःशुल्क व स्वदेशी तयुता छुं भतिचा धेबाकायो व दरबार दुने स्वयुगु व्यवस्थाखं खवपयु पर्यटकत वयु मनदयुकी अले आन्तरिक (दे दुने) व बाह्य (देसंपिनेया) पर्यटकतयुगु मन क्वसाली धायुगु भलोसा काया ।

भुके दःगु म्हवचाजक स्रोत साधनं जनतातयुगु यक्व समस्या छकलं न्हांके थाकुइगु खाँ जिमिसं थुया । अथे जुसां संविधान व कानुनं ब्युगु अधिकार दुने च्वड छगू छगू यायां मदयुक मगागु व मयासिं मगागु ज्यायाता हवयो सानेगु कुतः याड च्वडागु दः ।

थुगु ज्या भुवः न्ह्याकचवडागु इलयु न्हपा स्वयो छुं भति पागु मति तयो च्वडा । न्हापायायुगु स्थानीयनिकाय अः कार्यपालिका, व्यवस्थापिका व न्यायपालिकाया अधिकारनपां दःगु स्थानीय तह जुय धुंकल । शिक्षा, स्वास्थ्य, सहकारी, कृषि, समाज कल्याण, पशु चिकित्सालयु थजगु कार्यालयत न्हपा केन्द्रीय सरकारया अधिनयु न्ह्याकिगु खः । अःया व्यवस्थां थव फुक्क स्थानीय निकाययाता जिम्मा ब्युगु दः । संविधान व कानुनं थःगु थासयु थः हे बल्लाक थमनं हे स्वयुफैगु मतिं स्थानीय निकायता अप्वः अधिकार ब्युगु खः । तर ज्या साने मनमरुपुं अले अधिकारनं त्वतेममरुपुं केन्द्र सरकारयु च्वपुं मनूतयुगु केन्द्रीकृत मानसिकता ल्यं दगुलिं व्यवहारयु स्थानीय तहता ज्या सानेगु लि समस्या वयो च्वंगु खः ।

संघीय राज्यया नीति काथं विकास निर्माणया फुक्क ज्या स्थानीय निकायता बियमःगु खः । केन्द्र व प्रदेश सरकार धायुगु नीति दयुकेगु थायु जक खः । विकास निर्माणया फुक्क बजेट स्थानीय निकाययाता ब्युसा जनतानपां स्वापु तयो जनताया ग्वाहाली विकासया पला धिसिलाक हचिइके फै । तर अजगु ज्या ठेक्कापट्टा वियो कच्चा ज्या याड च्वंगुलिं अथे यायमज्यु जक ऐनखे हे

हिङ्क चवय मःगु खाने दः । छाद्यःसा ठेक्काबियो गुलिचां मरुबले हे स्थने धुकिंगुलिं देया धेबा फिखय् नाःतयथें जूगु दः । ठेक्का विय धुनकिं ठेकेदारताजक त्वः त विडबले तस्कं लापवाही याड बमलाक दय्किगु अजपुं भ्रष्ट ठेकेदार व इन्जिनियरतयता कारबाही मयागुलिं भीगु देया थी थी थाय् तस्कं हे स्थने धुंकल । भीगु नगरपालिकां थजगु खाँ सिङ्कहे अमानत वा वहे थाय् याय्पुं मनु तयगु उपभोक्ता समितिं ज्यासांका वयो चवडागु खः । गुकिया परिणाम नं तस्कं हे बांलाड चवंगु दः ।

ख्वप दे याता ज्ञान विज्ञानया केन्द्र, पर्यटकतयगु गन्तव्यस्थल व यचुपिचुगु सफा सहर दय्केगु मतिं जनप्रतिनिधिपिसं मदिकक ज्या साड वयो चवंगु दः । जिमिगु ज्याखय् चाकलिपां पांयायां जनता तयसं ग्वाहाली याड चवंगु दः । श्वहे भिंदिनसं वयकपिन्ता लुमुगु लसकुसयाड यक्व यक्व शुभाय् देछायो चवडा ।

२०७२ सालया भवखाचां १३० गू स्वयो अप्वः भीगु सम्पदात दत । उकियाता ल्हवनेगु ज्या तसिकं हज्याड चवंगु दः । नगरपालिकांजक ३६ गू सम्पदात ल्हवने धुंकगु दः नपां पुरातत्व विभाग व नेपाल सरकारं नं गुलिं सम्पदा ल्हवने धुंकगु दः । ल्यं दःनिगु सम्पदात पुरातत्व विभाग नपां मिलेजुयो ल्हवनेगु ज्याखय् भीगु ध्यान वड चवंगु दः ।

नगरपालिकां तस्कं नांजःगु भैल देगः ल्हवनेगु ज्या सुरुयात । नपां केदारनाथ देगः नं जाय् धुंकल ।

वत्सलादेगः बच्छी स्वयो अप्वः जाय धुंकल । अथेहे वडाय् वडाय्चवंगु फल्चा, ल्वहँहिहि, पुखु, सतः मथ, देगः ल्हवनेगु ज्या फयांफक्व मथां जुयो चवंगु दः ।

जनतातयगु स्वास्थयया च्यता तयो छेँखाली नर्सपिन्ता छवयो वयकपिनिगु स्वास्थयया जानकारी कायो चवडागु दः । अथे हे त्वाल्य-त्वाल्य न्हयाकागु स्वास्थय शिविरया रिपोर्ट स्वयाबले जिमिता छक उप्वः सोचे यायगु बाध्य याकल । छाद्यः धःसा न्हपास्वया अः न्हू न्हूगु ल्वय् उच्च रक्तचाप, थाइराइड चिनील्वय थजगु मेपिन्ता मपुनिगु ल्वयतः अप्व धायथें खाने दयो चवंगु दः । थुजागु ल्वय जुय हाँ हे भी सतर्क जुयगु बांलाड दक स्वास्थय शिविर व स्वास्थय शिक्षा वियगु ज्याभूवः न्हयाकवयो चवडागु खः ।

स्थानीय पाठ्यक्रम दय्क 'भीगु तजिलजि भीगु म्हासिका' धाय्गु मतिं भीगु थाय्बाय् राजनीति, इतिहास, भूगोल, कासा तजिलजि (संस्कृति) या विषयलय् क्वय् चवंगु कक्षाया ब्वनामि (विद्यार्थी) पिन्ता निसें सयक थुङ्क यंकेगु नपां सर्वसाधारण जनतां पुले फँगु धेबा (शुल्क) खय् बांलागु कलेज चाय्क देसां देछीया विद्यार्थी पिन्ता शिक्षा वियो वयो चवडागु दः । कला संस्कृतिं भय्ब्यूगु ख्वप दे बुलुहुँ पर्यटकीय गन्तव्यस्थल काथं म्हासिङ्क वयो चवंगु दः । थाबने स्वयो (२०७५) थुगुसीया श्व डाला (साउन निसें मंसिर तक) या दुने पिने देशया भीगु ख्वपदेसय् चाहय् व पुं पर्यटकत २०% स्वयो अप्वः खाने दः । भीगु जलाखाला दे चीनया पर्यटकत

दकले अप्वः वयोचवंगु खानेद । उकिं ख्वप नगरपालिकां चिनियाभाय् स्थनेगु कक्षा चाय्कगु खः । २०७५ साल कार्तिक २९ गते जनवादी गणतन्त्र चीनया संस्कृति व पर्यटनमन्त्री लुओ सुकाड नपां छगू प्रतिनिधिमण्डलं ख्वपदे चाहिल दिल । लाय्कुया दरबार क्षेत्रय् थयें बले 'ख्वप विश्व सम्पदा सूचीखय् लाडचवंगु श्व थाय् चिनियातय् नितिं पवित्र तिर्थस्थलया रूपय् कायोचवडागु खाँ काड चवछायो दिल । अ. नेपामि व चिनिया जनताया दश्वी क्वातुगु स्वापु दयो वानिगु विश्वास प्वंक दिल ।

उकिया नपां ख्वप नगरपालिकां नेपाल भाषा लिपि, सिल्पकलाथें लजगाः दैगु सीपमूलक तालिम व बुँज्या (कृषि) याय्ता मःगु चायागु परिक्षण, दोबीसः च्याउ, बेमौशमी तरकारी पियगु, की स्याय्गु बास (विषादी) ह्वलेगु विधिया तालिम बियो वयो चवंगु दः । नपां स्थानीय ल्यासे ल्याम्हो (युवा) तयता लाँजुव जुयगु तालिम बियो वयो चवंगु दः।

निर्वाचन घोषणापत्र खय् न्हिथाड तयाकाथं कासाया विकासयाय्ता थाबने अन्तरनगर भलिबल धिंधिंबला कासा याय् धुंक, थुगुसी अन्तरनगर करतिं धिंधिंबला कासा यायगु ग्वसः ग्वयागु खः । अन्तर विद्यालय कासाया धिंधिंबला २०७५ कार्तिक ११ गतेनिसें १७ गते तकखय् क्वचाल । ७० गू ब्वने कुथिं ब्वतिकगु उगू धिंधिंबला कासाय् १८०० म्हा स्वयो अप्वः कासामी विद्यार्थीतयसं ब्वति कःगु खः ।

ब्वमिपिनिगु ज्ञान चकांकेगु मतिं कार्लमाक्सया द्विशत वार्षिकी (नेसदा

क्यंगु लसताय पुस ८ व ९ गते (निबन्ध) चवर्खं व वक्तृत्वकला (न्वचुकला) या धिंधिबलाया ग्वसः ग्वयागु जुल गुकी ८ गू व ९ गू तगिंया ब्वनामि पिन्ता 'वैज्ञानिक समाजवाद थौया आवश्यकता व कला संस्कृति म्वाक तयगुलि ख्वप नगरपालिका' विषयया चवर्खं व ११ गू व १२ गू तगिंया ब्वनामिपिनिया नितिं 'समाजवादी शिक्षा व्यवस्था : आवश्यकता व महत्त्व, आधुनिक समाज विकासया नितिं मार्क्सवादी विचः' विषयया वक्तृत्वकला धिंधिबला कासाय दुश्याकागु खः ।

भीगु बाजा व संस्कृति म्वाक तय्मः धायगु मतिं बाजा गूरूपिन्ता सम्मान नपां बाजाया धिंधिबला यायगु खॉं क्वजिगु जुल । गुकिया नितिं अः मःगु बन्दोबस्त याड चवडागु जुल ।

विदेशी तय्सं न्ह्याकचवंगु

गैरसरकारी व सरकारी संस्थातय्ता म्हवः यायां वानेगु । स्वहे मस्वसिं हचुवाया भरय् अजगु संस्थातय्ता स्वीकृति वियगु ज्या भीगु नगरपालिकां याइमखु । अले स्वीकृति वियागुनं मरु ।

त्वनेगु नाः धः या बांलागु व्यवस्था, लाँ जनतातय्सं न्हियान्हिथं छयलेमःगु फुक्क वस्तुया बांलागु व्यवस्था याड विडगु आशा जनतां नगरपालिकापाखे तयो चवंगु जुल । तर त्वनेगु नाः व धः या धेवा केयुकेएलं काइगुलिं नगरपालिकां कायगु व्यवस्था याय्मःगु खः ।

ख्वप नगरपालिकाया ज्या अः दे डांक, बांलागु पक्षदक बय्बय् जुयो चवंगु दः । 'मेमेगु नगरपालिका, उपमहानगरपालिका व महानगरपालिकाया प्रमुख, उपप्रमुख व जनप्रतिनिधिपुं ख्वपय् भायो भीगु ज्या व भीसं जनतानपां मिलेजुयो ज्या

साडागु या प्रसंसां अभ् अप्वः ज्यासानेगु मति अप्वयो वगु दः । भीसं याडागु ज्या जनतातय्ता थुइके वियगु मतिं 'भक्तपुर' लय्पौ, याता मदिक्क न्ह्याक वयागु दः सा ख्वप पौ (नेवपौ) नेपालभाषाया पौ नपां फेसबुक पेज, भक्तपुर खबर अनलाइन पत्रिका, ख्वप सः एफ. एम. पाखें व प्रत्येक लय् नेन्हु न्यंक वयागु जुल । भीगु तः हांगु, चिच्याहांगु ज्याया विषय जनतां ध्वाथुइके मः धायगु मतिं भीसं थुजगु ज्या याड वयागु खः।

क्वातुगु ग्वाहाली, स्यल्लागु सल्लाह बियो भः पुं सकल शुभचिन्तक पिन्ता हकनं छक यक्वयक्व शुभाय् देछाय् ।

(*'ख्वप नगरपालिकाया ६९ कगू स्थापना दिवस' या लसताय नगर-प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं बियोद्यूगु न्वचुः')*

छु भी गौरबयाय् बह पुं पुस्ता जुय फैला ?

चनावया इलय् गां-गामय् सिंहदरवार वइ दक अप्वः हे बय्बय् यात । अर्थात् अः गां--गामय्या जनतात राजधानी केन्द्रित जुय मालि मखु । स्थानीय थासयहे फुक्क व्यवस्था दय्केगु बचं बिल । परिणाम अथे मवः । उकिं भीगु देया 'पुंजीवादी' शासकदलत गम्भीरतामरुपुं अदूरदर्शी दलत खः । चटके खः । उगु नारा स्वयो भीसं अमिता नक्कली सामान मीपुं, थःहे दाजुकिजापिन्ता भ्नाङ्ग लाइपुं ठगत जक धाय्फुः । उकिं अपुं गां--गामय् सिंहदरवार ह्यु मफैगु नारा बियो जनतातयता मचातयता थें हेकेसःपुं बेवकुफत खः । लज्यामचपुं नकचरात खः ।

जनतातयता उत्साहित याय्मःगु इलय् ल्वापु याड, भ्रम ब्वलांकेगु, तंम्वय्केगु ज्या शासक दलत पाखें बारम्बार याड वयो च्वंगु दः । उगु नारानं जनतातयता भ्नाङ्ग लाइगु नाराजक खः । अमिगु नाराकाथं देडांक कानुनी राज्य जुयमःगुली उकिया अप्वः गां-गामय् ठग, ठेकेदार, भ्रष्ट अले भूमाफिया त द्रहं वाड जनातातयता दुःख वियगु ज्या याड ह्य धुंकल । जनता अधिकार सम्पन्न मजुसैं भ्रष्टया जालय्लाड अराजक स्थिति ह्यो च्वन । जथाभावी प्राकृतिक स्रोत स्यंक दोजर आतंक याड, मोजमस्ती व म्वःमरुगु फजुल खर्च, जग्गा कब्जा थजगु म्वःमरुगु ज्या श्व सरकार वासां निसैं खाने दय्क हे जुल । अख्तियार दुरुपयोगयां खाँल्हाडां हे मब्यात । शासक दलतयसं जनप्रतिनिधि पिन्ता छिकपुं नगर वा गामय्या सिंह खः दक उक्सेयात । गुकिंयाड अमिसं थःता जुजु हे ताय्कल । सर्वेसर्वा हे मतितल । गुकिंयाड अनुशासनहिनता, अराजकता व अनियन्त्रितया स्थिति प्याहाँवल । मागः मरुम्हा किसी, गःसि मरुगु फसीथें थःता मालिक हे तायक शासक मनोवृत्ति ब्वलांकल । श्व फुक्क गलत नाराया परिणाम खः । श्व गैर जिम्मेवारी खः, धोका खः ।

तर नेमकिपां न्ह्याब्ले जनतातयगु नितिं निःस्वार्थ सेवायाय्गु नीति ज्वड हज्याड च्वंगु खः । जनप्रतिनिधिपिन्ता इमानदारजुयो देश व जनताया सेवा याय्गु मू आजु दय्क

प्रदेश नं. ३ या सांसद सुरेन्द्रराज गोसाईं

हज्याय्मःगु खाँय् बः बियो वयो च्वंगु दः । जनप्रतिनिधि धाय्पुं राजनैतिक कार्यकर्ता जूगुलिं जनताया मिखाया नानी थें जुयो शिष्ट, विनम्र शान्त जुय मःगु अले अन्याय अत्याचारया विरुद्धय् सिंह थें गर्जे जुयमःगु निर्देशन नेमकिपां वियो वयो च्वंगु खः । जनताया सेवक जनप्रतिनिधिपिसं जनतातयता दुःख जुइगु, मछिनिगु छुं नं ज्या याइमखु । अथे जूगुलिं नेमकिपाया जनप्रतिनिधिपुं सुयागुं हःने न त धवें जुयमःगु दः, न त सिंह हे । भीगु स्थानीय तह सिंह दरबार मखु जनताया दरवार जुय मः । गना जनताया विचः काथं हज्याड, जनताया इच्छा, आकांक्षा व चाहनाकाथं ज्या जुई । अले भ्रष्टाचारया गन्ध छतिं हे वइमखु । जनताया सुखसुविधाया नितिं चान्हिं मधिसं ज्यासाड जुइपुं जनप्रतिनिधितय्गु हिनली पतिं जनसेवा भावं जाय्मः मालिकपन मखु ।

व जनताया दरवारे धात्थेंगु छब्व कर्मचारी पासापुं खः । जनताया दरवारे च्वड थःता च्यो बुद्धिया मनु ताय्क ज्या याड, च्वंसा अजपुं कर्मचारीत जनताया शत्रु जुइ । जनताया मिखा दुर्बिन थें जुइगु धाय्गु खाँ थुइक ज्या मसान धःसा अपुं मिखालय् वांगु धू थें जुइ । उकिं जनताया सेवक जुयो अमिपुं ग्वाहालीमि काथं ज्या साड वानेगुहे कर्मचारीतय्गु कर्तव्य ताय्केमः । जनताया चाहना नं श्वहे खः ।

मछिंगु खाँ, समस्याया खाँ जनता तय्के नं

दै । अले कर्मचारी तय्के व जनप्रतिनिधिपिके नं दै । उकियाता ल्वापुया म्पुसा मदयकसिं नपांचवड खॉल्हाबल्हा याड समस्या ज्यकेगु बुद्धिमानी ज्या जुइ । उकिं जनप्रतिनिधि व कर्मचारीपिसं थःव जनतातयता नियम व अनुशासनय् तयो कानुनअनुसारं ज्या याड यके मःगु चुनौती खाने दः । थव थाकुगु ज्या खःसां थथे मयासिं मगा । छाद्यःसा खूंयागु हे सः तःसः जुइ धाय्थें नियम त्वथुल ज्या सानिपिसं हे हल्ला अप्वः याइ । थःता जूसा ऐया ! कतयाता जूसा थया धाइपिनिगु मति दुष्ट जुइ ।

नातावाद, कृपावाद व थःमनूयाता तपुय्गु ज्याखं नियम, कानुन, अनुशासनखय् मुलाहिजा याड थःम्हा मतदाताजक भुनेगु ज्याखं जनतातय्गु भिं जुइमखु ।

सच्चाम्हा क्रान्तिकारी ज्यासाड नइपुं ज्यापु ज्यामीया नितिं स्वर्गे वांसां नर्के वांसां ज्या सानि अथेहे जनप्रतिनिधि व कर्मचारीपिसं नं जनताया मन त्याक थःगु स्वार्थया नितिं मखु जनताया नितिं ज्या सानेगु थःगु आजु ताय्की । थुकि हे आनन्द ताय्की ।

गुलिसिं थजगु खॉ थौया स्वार्थी समाजय् असम्भव ताय्केफः । तर म्हेगयागु इतिहास थू पुं इतिहासप्रति गौरब याइपिसं थजगु गलती याइमखु । इतिहास साक्षी दः - भ्नी थजपुं पुर्खाया सन्तान खः गुम्हा ईयाता त्याक वयफयापुं खः । न्हापायाय्गु बाखं लिपिड स्वत धःसा डे डापा भ्क्यो, लुं ध्वाका, डातापोल्हें दय्केगु अःपुगु खॉ खःला ? सम्भव

दःला? अजगु ज्वः मरुगु वास्तुकला, तस्कं चवन्ह्यागु कलाकृति थौ स्वयो स्वसःदा न्ह्यो दयकल । डाता पोल्हें निस्वांथें तस्कं बल्लाक धाय्गु खॉ गुलि ल्वकं ह्वाता । उगु इलय् मेपिसं छाद्य् दय्के मफता ? भ्नीसं गथे दय्केफता ? थुकिया कारण मालेगु तस्कं आवश्यक जु । कन्हे थुकिया लिसः नं पक्का हे खोजकर्ता तय्सं लुइकि तिनी ।

भ्नीससिया भ्नीगु दे नेपःया दक्कले तःजगु पागोडा शैलीया देगः डातापोल्हें १७ लाया दुने जाय्कल । सन् १७०२ या कार्तिकं दांगु देगः १७०३ या अन्तिम पाखे अर्थात् फागुन पाखे जाय्कल । पिनेया छाद्य्पिय्गु ज्या न्हय्लां क्वचाय्कगु खः । उगु ई भारतय् ताजमहल दय्क च्वंगु ई खः । उकिं मेथाय् फैमखु धःगु ज्या भ्नीथाय् गथे पूवांके फता ? गुगु भ्नी पुर्खा प्रमाणित याड केन । अजा अजियापालय् तस्कं च्वजःगु भ्नीगु नेपः देशय् गौरबयाय् लाइकगु यक्व यक्व च्वछाय् बहगु ज्या त जूगु द । उगू आत्मगौरब थौ इज्जत तयो म्वाय् फैला ? भ्नीगु पुस्तां उगु गौरब, इज्जत व प्रतिष्ठा ल्यंक तय् फैला ? भ्नी गौरबयाय् दैगु ज्या याय् फै पुं न्हू पुस्ता जुय फैला ? भ्नी पुर्खापिसंथें सकसिनं च्वछाइगु ज्या यड लुं च्वयागु आखः थें जायक इतिहास च्वके फैला ? पुँजीवादया अनिकालय् आदर्शया पुसा ल्यंक तय्गु हिम्मत भ्नीसं याय् फैला ?

(६९ गू ख्वप नगरपालिकाया स्थापना दिवससं प्रदेश सभाया सांसद सुरेन्द्रराज गोसाइँजुं बियोदय्गु न्वचु)

निपु म्ये

चमि : सुरेन्द्रराज

आजु भीता मार्क्सनं क्यंगु
संसार न्हूगु शोषण मरुगु
लाँपु भीगु मार्क्सनं क्यंगु
क्वतेकच्वंपु छ्धी जुयो ल्वायेगु ।

मनूया दुःखं मनूया शोषणं
उती भी उकीहे मर्यंगु
थ्याखुयो नइपुं थाना सदां द्यो
हिः चःति हाय्कीपुं न्ह्याबलें च्यो ।

मनूया समाज मनूहे दय्कगु
मनूया भाग्य मनू हे च्वयेगु
मनूया दथ्वी द्यो व च्यो
न्हंके छन्हू रीति थ्व ।

हिः चःति या मू दइगु
ज्यापू ज्यामी या स्वर्ग जुइगु
समाजवाद थना निस्वनेगु
मार्क्सया म्हःगस धायें पुवांकेगु ।

कतया भिं जुगु स्वये मफपुं
थः जक ज्युसा कत स्याइपुं
मरुगु ल्वापु दयेक वल
कतया ब्वहलय् तुपः दिकल ।

विश्व नंक ल्वापु जक थइपुं
अफगान, इराक धु-धु यापुं
न्हूगु युद्धया ग्वसः ग्वय च्वन
चाकथिं आतंकया मिः च्याक च्वन ।

कोरियां म्हिगतिति लिड छ्वम्हा धुँ व
भियतनामं ब्वासाडतम्हा छुँ व
हाकनं थानाहे चाहिल च्वन स्व
भारत नापां त्वाये चिन स्व ।

कतया देय् नये पल्के थुपुं
डोक्लामय् दुहाँ वान रे स्व
साम्राज्यवादया विरुद्धय् दाने हाकनं
शान्ति दई अले विश्व भनं ।

सरकार छ बलात्कारी मखुसा छु ख ?

चमि : कृतिका प्रजापति

थौं

छंगु न्हयनेसं न्हि न्हि

मिसामस्त बलात्कार जुय च्वनि

बलात्कार जुयां मगा

अमिता स्यड नं तायथकी

अले

स्वतन्त्रताया स तःया

त्वडवपुं जनतां

बलात्कार व हत्या याइपिंता

थौं फाँसीया माग यासां

फाँसी बियेगु कानुन दय्केता लिचिलिम्हा

ए सरकार !

छ बलात्कारी मखुसा छु ख ?

थाना खुँ व अपराधी तय्गु संरक्षण जुइ

मनु स्याड वपुं हे सांसद जुइ

सत्ताय् नं वानि, शासन नं याई

थाना छुं हे मस्युपुं

जीवनया अर्थ हे मथुनिपुं

भिं मिसामस्त

बलात्कार जुय च्वनि

गःकिय स्याड वाड छ्वय तायथकी

तर शान्ति व सुरक्षा वियो

जनताया करं किसी ल्हवों थें ल्होंक नय वपुं

ठेकेदार तय्सं हे

हत्यारा तय्गु संरक्षण याइगू खसा

श्वपुं हत्यारातय् पिनिम्हा

दलाल मखुसा छु ख ?

(स्वीच्यायगु नेपालभाषा साहित्य तःमुंज्याखय् ब्वंगु चिनाखँ)

अले,

ए सरकार !

छ बलात्कारी मखुसा छु ख ?

भिगु देय्या सिमा त्यल कसां

छ सुंक च्वनिम्हा

भिगु भाय् व तजिलजिखय् प्रहार जुसां

छ मत छुड च्वनिम्हा

जनताया सः, मिसामस्तेगु बःवगू खबि

छ मिखा तिसिड च्वनिम्हा

ए सरकार !

बलात्कार थौं गनाजक मजु ?

बलात्कारी तय्ता ह्योगु लम्पसा लय

स्वागत याइम्हा

ए सरकार !

थाना देय् हे बलात्कार जुसां

छं समृद्धिया खां ल्हाय्गू त्वतेमफ

बरु बलात्कारी तयनं म्वाय्दये म धक

छ

अमिगु राजनैतिक अधिकारया खां ल्हाड च्वना

सिनेमाया टिकट मियेगुथें

बलात्कारीतय्ता नागरिकता वियाच्वना

ए सरकार !

व बलात्कारी मखुसा छु ख ?

बलात्कार याइपिंता तिव बिईम्हा

छ नं बलात्कारी मखुसा, छु ख ?

स्वप नगरपालिकाया ज्या भवः त

स्थानीय निकाययाताहे अधिकार सम्पन्न याय्मःगुः

२०७५ मंसिर २६ गते, बुधबार

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया सचिव एवम् सांसद प्रेम सुवालया नायोलय् राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण जिल्लास्तरीय निजी आवास पुनर्निर्माणया विषयलय् नेन्हुया अभिमुखीकरण व समीक्षाया मुंज्या जुल । उगु मुंज्यास वयकनं भुकम्प पीडित तय्ता ब्यगु अनुदानया धेबा मगागु व हाकनं जुययोगु सम्भावित जोखिमखं बचे जुयता भवखाय्चां मदुइगु भुकम्प प्रतिरोधात्मक छँ दय्केमःगु खाँ खय् जनतातय्ता सचेत यायमःगु आवश्यकता काड् दिल । स्थानीय निकायता अधिकार सम्पन्न याड् जक वास्तविक जनताया समस्या ब्यनिगु खः । भूकम्प प्रक्रियाखं भुकम्प पीडितया न्हापांगु

भैल देगः जीर्णोद्धार (लहवनेगु) यायगु समितिया बैठक

२०७५ मंसिर २६ गते बुधबार

ख्वपया प्रसिद्ध भैल देगः जीर्णोद्धार (लहवनेगु) यायगु समितिया बैठक नगरप्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायोलय् चवन । उगु ज्याखय् अनुमानित लागत रु. १,४६,३६,७४५।१३ मालिगु देगलय् दःगु पुरातात्विक बस्तुतय्गु संरक्षण नपां, चन्दा, दानयाय्गु इच्छा दःपुं दाता तय्या नितिं ख्वप नपापाखें ने.बै.लि. कमलविनायके खाता चाय्क ख्वप नपाया लेखा प्रमुख रामसुन्दर सुजखु व उपभोक्ता समितिया नायो न्हुछेराम भेले व दांभारी पुरुषोत्तम तमखुया सही छ्यलेगु खाँ नं क्वजित । सुरक्षा नपां मःगु ज्वलं न्याय्गु प्रक्रियानं क्वजिगु जुल ।

ख्वप नपाया स्थापना दिवस खुनुं थीथी कासाया धिंधिं बला जुल । ख्वप नपाया ६९ गू स्थापना दिवसस खुनुं

किस्ता कःसां मेगु किस्ता काय्मफूगु सम्पदा क्षेत्र व निजी आवास पुनर्निर्माण ज्या व्यवस्थित याय्मःगु उकिं वानिपुं कालिगद व प्राविधिक तय्ता सीपमूलक तालिम बियो दक्ष जनशक्तिया रूप्य विकास यायमःगु खाँ ब्याक दिल । भुकम्पया भग्नावशेष चिडकेता सरकारं ग्वाहाली याय्मःगु खाँ नं काड् दिल ।

उगु ज्या इवखय् ख्वप नगरपालिकाया मेयर सुनिल प्रजापतिजुं अनुदानया धेबा वास्तविक पीडितया लाहातय् बियमःगु अजपुं पीडिततय्ता निब्याजी ऋण वियमःगु खाँ कड् दिल । स्थानीय निकाययाता अधिकार सम्पन्न याड् प्राविधिक व कानुनी समस्या दःपुं भुकम्प पीडिततय्ता अनुदानया धेबा कायगु म्याद तानेमःगु खाँ खय् बः बियो दिल । अथेहे ख्वपया फुक्क सम्पदात भीगु साभा सम्पति खः । थुकियाता लहवनेता पुरातत्त्व विभाग व स्थानीय निकाय मिलेजुयो दयकेमःगु खाँ कड् दिल ।

उगु हे ज्याइवः खय् प्रदेश नं. ३ या सांसद सजना सैजु वास्तविक गरिब किसानता राहत वियगु ज्याइवः नेपाल सरकारं आवासयोजना दयकेमःगु खाँ कड्दिल ।

थीथी नगरपालिकाया प्रमुख, उपप्रमुख व कार्यकारी अधिकृतलगायतया मनुतय्सं नुवाड् दिल ।

जनप्रतिनिधि व कर्मचारी दशवी जूगु कासाया उलेज्या प्रमुख सुनिल प्रजापति व उपप्रमुख रजनी जोशीजुं टेबुलटैनिस् म्हेत याड् दिल ।

प्रमुख प्रजापतिजुं शारीरिक व मानसिक रुपं स्थल्लापुं न्ह्याम्हा नं मनूत न्ह्यागु नं क्षेत्र्य सक्रिय जुय फैगुलिं कासा (खेलकुद) याता हज्याकागु नपां जनप्रतिनिधि व कर्मचारीत सक्रिय जूसा जनताया सेवा अप्प याय् फैगु खाँ नं कड् दिल । न्हुगु पुस्ताता विकृतिं मुक्त याय्ता व अनुशासनया विकास याय्ता कासा म्हितेमागु खाँ कड् दिल । ज्यू बांलाकेता मननं स्वच्छ जुयमागु नपां शिक्षित, स्वस्थ व अनुशासित समाज थौया आवश्यकता दक कड् दिल ।

उगु ज्याइवल्य वडा नं. ४ या वडाध्यक्ष कुमार चवाल लसकुस न्वचु वियो द्यगु खः ।

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका प्रतिनिधिमण्डल ख्वपे भ्रमण

२०७५ मंसिर २७ गते बिहीबार

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति नपां
नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका प्रतिनिधिमण्डलं नेपालःवबले

ख्वप नगरपालिकां संविधान व कानूनं ब्यूगु अधिकार दुने
चवड शिक्षा, स्वास्थ्य (सुचुकुचु), सरसफाइ, सम्पदा संरक्षण
व पर्यटनता हःने तयो ज्यासाड वयागु व ख्वप कलेज पाखें
देसां देछिसियागु सेवा यड वयागु अले जनस्वास्थ्य याता
ख्वप अस्पताल दय्के ताडागु, भीगु (मौलिकता) थःगु पहः
न्हपुस्ताता थुइकेता स्थानीय पाठ्यक्रम दय्क नगरदुनेया
फुक्क स्कूलय् व्वंक वयोचवंगु खाँ काकां उगू थासय् ब्वड
यंक हःनेहे क्यनेगु ज्याइवः नं जुल ।

उगू नापलायगु ज्याइवः खय् उपमहानपाया वडाध्यक्ष
पुं प्रमोद रिजाल, दिपक कुमार बर्मा व लेखा अधिकृत
राजन के.सी. नं. भःगु ख । थजगु नपा लायगु ज्याइवः व
खँल्हाबल्हाख हे स्थानीय तह न्ह्याकेता ज्याछिनिगु खाँ नं.
प्रमुखज्यं कड दिल ।

२०७५ पौष २ गते निसैं ५५ इयः दरबार स्वयता सर्वसाधारण जनता व पर्यटकया लागिं प्रत्येक वालय् मंगलबार व शुक्रबार
चाय्केगु ज्याया उलेज्या उपप्रमुख रजनी जोशीजुं याड दिल । सर्वसाधारण पिन्ता नीतका (रु२०१-) व विद्यार्थीपिन्ता हिक्रा
(रु १०१-) टिकटया मूनं क्वःछित । विदेशी पर्यटकतय्के प्रवेश टिकेटखय् हे काइगु जूगुलिं दरबार स्वयता निशुल्क जूगु
खः ।

स्वप नगरपालिका ६९ दाँ वयन

२०७५ पुस २ गते, सोमबार

खवप नगरपालिकाया ६९ वयंगु स्थापना दिवससं नेमकिपाया हानेवहम्हा नायो एवं वरिष्ठ राजनीतिज्ञ नारायणमान विजुक्छेँ मुपाहाँ जुयो ग्यसुलागु न्वचु नपां मार्ग निर्देश याडु दिल । नगरपालिका जनताया समस्या थुइक हज्याइगु संस्था जुयमःगुलिं ईनपां कर्मचारीपिन्ता व्यक्तित्व व स्तर वृद्धिजुइगु सीपमूलक तालिम बियमःगु धायो दिल । जनता नपां प्रत्यक्ष सरोकार दइगु सरसफाइ मदिक्क न्हयके मःगु, सफाइ मजदुर तय्गु स्वास्थ्यया ध्यान तय्मःगु, नगरवासीतय्गु समस्या न्यनिगु व मथुपिन्ता बांलाक थुइक बियमःगु खाँ ब्याक्क, (फुटपाथ) फः व धः या ज्यायाता प्राथमिकता बियमःगु खाँ नं कडु दिल ।

अथेहे खवप नःपाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं श्रमजीवी जनताया विषयल्य् अप्वः ध्यान तयो ज्या साडु वयागु नपां खवपयाता ज्ञानविज्ञानया केन्द्र, पर्यटकीय गन्तव्यस्थल व तस्कं सफागु नगर दय्केदक फुक्क जनप्रतिनिधिपुं, कर्मचारी अले स्थानीय जनतातय्गुनं ग्वाहाली दःगुलिं वयकपुं सकसिता

भिन्तुना देछायो दिल । वयकलं न्हापा स्वयो अःया स्थानीय तहया जिम्मेवारी तःगु लागाय् दःगु व संविधान वा कानुनं जनताया थिइक च्वंगु सरकार जुगुलिं स्थानीय तहता बल्लागु निकाय दयकेमःगु खः । भींगु नगरपालिकाकाया भिंगु ज्या व जनता नपांया स्वापुया चर्चा देशभर जुयोच्वंगु खाँ नं. न्हिथाडु दिल ।

अथेहे नेमकिपाया प्रदेशसभाया सांसद सुरेन्द्रराज गोसाइँजुं नेमकिपां न्याबलेँ जनताया निंतिं ज्यासाडु वगु चर्चा यासैँ नपा सिंहदरबार मखु जनताया दरबार जुयमगु खाँ कडु दिल ।

उगु ज्या इवःस उपप्रमुख रजनी जोशी, प्रजिअ नारायण प्रसाद भट्ट, प्र.प्र.अधिकृत रोहितराज पोखरेल, वडाध्यक्ष ७या उकेश कवां व ९ या रबिन्द्र ज्याख्वजुंनं नुवाडु दिल ।

उगु ज्याइवः खय् थी थी कासाखय् त्याक द्युपिन्ता मूपाहाँ नारायणमान विजुक्छेँजुं सिरपा लःल्हाडु द्युगु खः ।

समसामयिक विषयल्य् अन्तरक्रिया ज्याइवः

२०७५ पौष ३ गते मंगलबार

प्याबसन खवप नगरसमितिया ग्वसालय् जूगु समसामयिक विषयया अन्तरक्रियास खवप नगरपालिकाया प्रमुखजुं खवप नगरपालिकां सामुदायिक व निजी विद्यालयता मपाकसिं स्वयो च्वडागु व शैक्षिकस्तर बृद्धि यायगुलि निजी विद्यालय यायगु नं दुग्यंगु योगदान दःगु खाँ न्हिथाडः दिल । खवप नगरपालिका समाजहे बुद्धिजीवीकरण यायदक हज्याडः च्वंगुलीं विद्यार्थीतयगु शैक्षिक भविष्य न्ह्यवसा यायगु अधिकार

सुयातां मरु । संविधानय् मा.वि. तक निशुल्क याय् धःसां सफल मजुगु खाँ कड दीसे शिक्षाखय् हःने लासा हे जक हज्याइगु जूगुलिं खवप नगरपालिकाता विश्वविद्यालय स्वीकृति ब्यूसा देशया नमूना विश्वविद्यालय दय्केगु प्रतिबद्धता प्वंक दिल । एनजिओ /आइएनजिओ नपां मखु नगरपालिका नपां समन्वय याडः निजी स्कूल हज्यायमःगु धायोदिल । उकि प्याबसनया थीथी पदाधिकारी पिसं नं न्वचु बियो द्युगु खः ।

विद्यार्थी पिन्ता छात्रवृत्ति इतः

शैक्षिकसत्र २०७५ या नेगूगु, स्वगूगु, प्यंगूगु वर्षखय् आख ब्वडः च्वंपुं खवप इन्जिनियरिङ्ग कजेज वा खवप कलेज अफ इन्जिनियरिङ्गया प्रवेश परीक्षाखय् उत्कृष्ट जूपुं गरिब व जेहेन्दार विद्यार्थीपिन्ता छात्रवृत्ति इयगु इवल्य् नगरप्रमुख एवं कलेज संचालक समितिया नायो सुनिल प्रजापतिजुं विद्यार्थीपिन्सं अनुशासित जुयो बांलाक ब्वडः देश व जनताया सेवा यायमःगु खाँ कडः दिल । थौं कन्हे मेमेगु नगरपालिकायायपुनं भीगु कलेज स्ववयो च्वंगु बांलागु खाँ खः धायोदिसें बांमलागु

ज्यायाडः कप कोछुकजुयमालिगु तस्कं लज्याया खाँ जुइगुलिं एनजिओ व आइएनजिओया लोभय् फसे मजुसें इमान्दारीपूर्वक कर्तव्यपालन याडः वानेमःगु खाँ ब्याक दिल ।

प्राचार्य उपप्राचार्य पिसं नं. उगु ज्याइव सं थःगु नुगः खाँ प्वंक द्युगु खः । गुकि खवप इन्जिनियरिङ्ग कजेजया ५३ म्हा व खवप कजेज अफ इन्जिनियरिङ्गया ३४ म्हा याडः मुक्कं ८७ म्हा सिता ६३ लाख १३ हजार ६ सय ७७ तका दांया छात्रवृत्ति इयगु ज्या जूगु खः ।

कार्लमार्क्सया द्विशतवार्षिकीया लसताय वक्तृत्वकला

२०७५ पुष १० मंगलबार ।

कार्ल मार्क्सया द्विशतवार्षिकीया लसताय कक्षा ११ व १२ या खवप नगरस्तरीय वक्तृत्वकला न्ह्याकगु जुल । उगु ज्याइवः स नगरप्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं राजनीति व्यक्तिगत फाइदाया निंतिं मखु व्यापक जनताया सेवा याय्यु व पूँजीवादी समाजयाता हिडक समाजवादया निंतिं यायमःगु धायो दिल ।

समाजवादी व्यवस्थाय् बहुसंख्यक ज्यासाडः नैपुं ज्यापु ज्यामिया भिं जुइगुलिं कार्लमार्क्सया रचना ब्वनेमःगु खः । मखुसा राजनीति वितृष्णा वययो गुकिं देशयाता भिं याइमखु धायो दिसें नेपकिपां समाजवादी शिक्षा प्रचारय् हज्याडः च्वंगु खाँ नं ब्याकदिल ।

समाजविकास क्रमया इवल्य् मार्क्सवादी दृष्टिकोण

विषयस वागीश्वरी मा.वि.या सारिका खुलिमुली न्हाप, पद्म मा.वि.या तुलसा उप्रेती ल्यू व बासु माविद्या धिरेन्द्र बिष्ट ल्यूयाँल्यू लातसा समाजवादी शिक्षा व्यवस्थाः आवश्यकता व महत्व विषयस खवप मा.वि.या प्रज्ञा दुवाल न्हाप, वागीश्वरी मा.वि. सुवर्ण के.सी.ल्यू व खवप मा.वि.या सहदेव कोइराला ल्यूयां ल्यू व हःपा सिरपा पद्म मा.वि.या लुजन सिंह व बासु मा.वि.या रविता थुयाजुं त्याकगु खः ।

उगु ज्याइवःस उपप्रमुख रजनी जोशी व स्रोतव्यक्ति कृष्णप्रसाद कर्माचार्य, वाडः द्युगु खःसा निर्णायक मण्डलखे वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्वजु (९), प्रेमगोपाल कर्माचार्यजु (५), प्राध्यापक समाजया नायो सरोजराज गोसाईजु व नगरशिक्षा अधिकारी मेघनाथ रिमालजु च्वडः द्युगु खः ।

जीवनया उद्देश्य देश व जनताया सेवा याय्गु जुयःमःगुः

२०७५ पुष ४ गते बुधवार ।

ख्वप नगरपालिकापाखें सञ्चालित ख्वप मावि या १९ गु ख्वप कलेजया १७कगू व शारदा क्याम्पसया नीच्याकगु वार्षिक उत्सबया उलेज्या नेमकिपाया नायो नारायणमान विजुकुठेंजुं याड दिल । मुपाहाँ विजुकुठेंजुं शिक्षा व्यक्तिगत व सामाजिककाथं दैगु जुगुलिं समाजवाद स्थापनानपां वर्गविहिन साम्यवादतक थेंकेता हज्याय्मःगु खः धायोदिल । उत्पादनया मुख्य मुख्य स्रोत व साधनत सामाजिकीकरण मजुतले वर्गसंघर्ष मुक्त मजुइगु बिचः प्वंक द्युसे जीवनया उद्देश्य देश व जनताया सेवा याय्गु जुयमः धायोदिल । अः प्रदेश व केन्द्रया फरक शिक्षा वैगु सम्भावना दःगुलिं नवउदारवादया विरुद्धय युवा तय्ता सचेत याय्मःगु नपां देशया प्राकृतिक व मानवीय स्रोत विदेशय् वांगुलिं देश भन भन कमजोर जूगु खाँ कड दिल ।

अथेहे नेमकिपाया सचिव एवं संघीय सांसद प्रेम सुवालजुं सरकारया नीति व कार्यक्रम समाजवाद उन्मुख मजुगु खाँ न्हिथांसे यक्व धेबा दः पित्ता अरबौ कर छुट व्यूगु व गरिब तय्ता अप्वः कर लगेयागु सरकारया बाँमलागु नीतियाता कुं खिड नेपाःया फुक्क अर्थतन्त्र भारतया भरे लाय् धुंकगु व भी भन भन स्यड वांगु खाँ कड दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया मेयर एवं कलेज सञ्चालक समितिया नायो सुनिल प्रजापतिजुं शिक्षा क्षेत्रखय् ख्वप

नगरपालिकाका अगुवा जुयो ज्यासाड च्वडागु व नेपःया संविधानय् च्वयोतःकाथं संघ सरकारं मःगु बजेट ब्यवस्था याड ब्यसा मा.वि. तक निशुल्क याय्गु बचं बियोदिल । प्रदेश सभा सांसद सुरेन्द्रराज गोसाइँजुं ख्वप कलेजं देशदिछिया विद्यार्थीतय्ता दांक गुणस्तरीय शिक्षा बियोच्वंगुलिं शासक दलतय्सिं महितां हे ख्वप विश्वविद्यालय मब्यगु खाँ धायोदिल ।

मेम्हा सांसद सृजना सैजुं ख्वप नगरपालिकां देशयाता मःपुं जनशक्ति दय्केगुली ग्वाहाली याड च्वंगु धःसैं एनजिओ/आइएनजिओया जालय् लाड सरकार असफल जूगु खः धायोदिल ।

उगु ज्याइवःस उपप्रमुख रजनी जोशी, पूर्वडीन पृथुचरण बैद्य, राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डया चन्द्रमणि पौडेल, ख्वपया प्र.जि.अ. नारायणप्रसाद भट्ट, प्राचार्य रुपक जोशी नुवाड द्युगु खः । शैक्षिक प्रदर्शनी नपां जूगु उगु ज्याइवसं थी थी कासाया त्याकपुं व उत्कृष्ट विद्यार्थी पित्ता मतनाया चिं व सिरपा लः ल्हागु खः ।

पूरुखां दय्क तकगु कला व संस्कृति न्ह्यगु पुस्ताता लः ल्हाय् मःगु

ख्वप मा.वि., ख्वप कलेज व शारदा क्याम्पसया वार्षिक उत्सव पुष ६ गते क्वचाल । उगु ज्याइवः स ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख एवं कलेज सञ्चालक समितिया नायो सुनिल प्रजापतिजुं पूरुखां दय्क तकगु कला व संस्कृति म्वाक तय्ता थीथी ज्याइवः न्ह्याकेमःगु अले एनजिओ, आइएनजिओ तय्सं युवा तय्ता स्यंक च्वंगुलिं अमिता सचेत यासैं भीसं थौं याडागु ज्याखं कन्हे कप क्वछुके म्वाःलेम जक धायो दिल । धेबाया नितिं इज्जत मियमज्यू अले थःगु देश व स्वाभिमानया नितिं देश व जनताया मभिं जुइगु छुं नं ज्या याय् मज्यु धायो दिल ।

थीथी कासा व प्रतियोगिताखय् उत्कृष्ट जुपिता सिरपा लःल्हायगु ज्या इवः नपां साँस्कृतिक ज्याइवः नपां शैक्षिक प्रदर्शनी नं क्वचःगु खः ।

कीर्तिपुरय् डाकगू जनसाहित्य सम्मेलन क्वचाल

२०७५ पुष ७ गते, शनिवार

दाँयदाँसं योमरी पुन्ही खुन्हु जुइगु कीर्तिपुरय् डाकगु जनसाहित्य सम्मेलन पाङ्ग्राया लाछी धिमेगुरु चन्द्रबहादुर महर्जन उलेज्या याड दिल ।

उगु ज्याइवःस नेमकिपाया सचिव एवं सांसद प्रेम सुवालजुं सिद्धान्त मरुपुं पार्टीत पालंपः सरकारे वांगु धायो द्युसैं कम्प्युनिष्ट तयसं शिक्षा, स्वास्थ्य निशुल्क व भीगु देशय् हे (रोजगारी) ज्या वियमागुलि थुकिया अखः याड च्वंगुलिं नेपकिपा २५ दां हौं निसैं भाइकाँग्रेस धायो वयो च्वंगु खाँ अः प्रमाणित जुजुं वयो च्वंगु दः । धायो दिल ।

रुसय् स्तालिनपिसं पूँजीपतितयगु विरुद्धय् बोल्शेविक तयसं छिनोफानो संघर्ष याथे भीसंनं. याय्मागु खाँ कडदिल । सिन्हं तिक पार्टी तहांक पिसं हे हःगु अध्यादेशया विरुद्धय् थःपुं कर्मचारी पिसं आन्दोलन याड च्वन ।

सिद्धान्तया खाँ जनतातयता मकानिपुं कम्प्युनिष्ट जुय फैमखु । निजी स्वयो म्हवचा शुल्क कायो उच्चशिक्षा बियोच्वंगु अले शिक्षा श्रमनपां स्वाय्मः धाइगु संस्थायाता ख्वप विश्वविद्यालयया विधेयक पारित मयाम्हा सरकार जनताया विरोधी सरकार खः । देशय् संतुलित विकास मयासैं खोना व बोङ्गाया बस्ती व सम्पदा स्यंकेतांगु दः । बरु उकिया धेबां रोपवे दय्के मःगु खः । जन्मया आधार्य नागरिकता कःपिनि सन्तानता वंशजया नागरिकता वियगु याड संविधान व ऐन हिलेमःगु खः ।

अथेहे नेमकिपाया केन्द्रीय सदस्य एवं ख्वप नगरपालिकाया मेयरजुं भीगु भाषा, कला व संस्कृति भीगु म्हसिइका खः । थुकियाता म्याक तयगु भीगु कर्तब्य खः । अः संघीय सरकारं स्थानीय निकायखय् कर्मचारी तयदःगु ब्यवस्थां स्थानीय निकाय कमजोर याय्गु ज्या याड च्वंगु दः । स्थानीय तहता ब्यूगु स्वास्थ्य व शिक्षा नं केन्द्रनं लाक काय्तांगु दः । स्थानीय तहता ब्यूगु स्वास्थ्य व शिक्षा नं. केन्द्रं लाक काय्तांगु संघीयता व संविधानया मतिया अखः खः ।

अथेहे नेमकिपाया बैकल्पिक केन्द्रीय सदस्य व प्रदेश सभाया सांसद सुरेन्द्रराज गोसाईंजुं नक्कली समाजवादी तयगु जात पोल वियगु मार्क्सवादी तयगु धर्म खः थौया विकृति, विसंगतिया विरुद्धय् च्वसान्ह्याकेमःगु खाँ स्रष्टा तयता कड

द्युसैं विश्वासघाती तयगु विरुद्धय् दानेमाःगु आवश्यकता नं कड दिल ।

अथेहे मेम्हा सांसद सृजना सैजु शोषित-पिडित तयगु पक्ष च्वइगु साहित्य जुगं जुग म्वाक च्वनिगुलिं जनताया डाक्टर जुयमागु खाँ काड दिल ।

ज्याइवः सं पूर्व जर्नेल प्रेमसिंह बस्नेत त्रि.वि. प्राकृतिक विज्ञान संग्रहालय छाउनीया प्रमुख प्रा.डा. धर्मराज डंगोल, प्राज्ञ व मेहालिम्हा गायक रामकृष्ण दुवाल, डा. समित आचार्य पिन्संनं. नुवागु उगु ज्याइवः खय् ग्वासाखलय बुद्धिमान महर्जन, नारायण महर्जन नुवागु उगु ज्याइवःया सभापतित्व नायो राजवीर डंगोलं याड द्युगु खः ।

प्याबसन नगरसमिति अन्तरविद्यालय योमरी दय्केगु प्रतियोगिताय् भायो ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजु थजगु ज्या न्हूगु पुस्ताता स्यँ स्यँ वाने मःगु गुकिं भीगु संस्कृति म्वाड च्वनिगु खाँ स्थानीय पाठ्यक्रमखय् दुश्वाकगु खाँ कड दिल ।

अथेहे विश्व सर्वहारा वर्गया महानगुरु कार्लमार्क्सया द्विशतवार्षिक बुंदिया लसताय् ख्वप नगरपालिकां मा.वि. (कक्षा ९/१०) स्तरीय च्वखँ च्वयगु प्रतियोगिता क्वचाय्कल । उगु ज्या इवः खय् प्रमुख प्रजापतिजुं २१ औं शताब्दीया लागिं योग्य नागरिक दय्केगु ख्वप नगरपालिकाया उद्देश्य काथं कार्लमार्क्सया रचना ब्वनेमःगु खाँ बःबियो दिल ।

समाजयाता योगदान याड वांपुं स्थानीय व अन्तर्राष्ट्रिय व्यक्तित्व पिनिगु विषय ज्ञान दय्क तयमःगुलिं विद्यार्थीत क्रियाशिल जुयो च्वने मःगु खाँ नं वय्कलं कड दिल । थी थी वडाध्यक्षपिसं नं नुवाड द्युगु थुगु ज्याइवः खे ब्वतिकःपुं मुक्कं ७० महा दः । थुकिया शीर्षक - “वैज्ञानिक समाजवाद थौया आवश्यकता” खय् २८ म्हा व कला व संस्कृति म्वाक तयगुलिं ख्वप नगरपालिका” खय् ४२ म्हासिं ब्यति कःगु खः ।

सहकारी संस्था तयगु अनुगमनया लागिं पर्स सम्बन्धी तालिम सञ्चालन याड ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं जनताता ब्यूगु अधिकार बल्लासाजक प्रजातन्त्र बल्लाइगु धायोदिल । कानुनं स्थानीय तहता शिक्षा, स्वास्थ्य सहारी नपां थीथी क्षेत्रया अधिकार ब्यूगु खः । हरेक क्षेत्रय् आर्थिक अनुशासन बाँलाय्मागु धायोदिल । प्रशिक्षक कृष्णागोविन्द लाखाजु इलय्हे अनुगमन यासा बाँलाइ धायोदिल ।